

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**  
**í t é l e t e**

**Az ügy száma:** Mfv.I.10.214/2019/3.

**A tanács tagjai:** . Hajdu Edit a tanács elnöke  
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró  
. Gál Attila bíró

**A felperes:**

**A felperes képviselője:**  
. Bódor Sarolta ügyvéd

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:**  
. Lácza György ügyvéd

**A per tárgya:** azonnali hatályú felmondás  
jogellenességének jogkövetkezményei

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** felperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**  
Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.565/2018/5.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**  
Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.162/2018/7.

**Rendelkező rész**

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.565/2018/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - 15 nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási

költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 533.300 (ötszázharmincháromezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

### **Indokolás**

#### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes 2011. szeptember 8-tól állt az alperes alkalmazásában tehergépkocsi vezető munkakörben. 2014. november 1. és 2014. november 20. közötti időszakban belső vizsgálatot tartottak a közúti szállítási ágazatban annak érdekében, hogy az az eddigiekhez képest költséghatékonyabban működjön. Az erről 2014. november 20-án készült jelentés egyebek mellett tartalmazza a társaság tehergépjárműveibe szerelt és azokban 2012. november 1-től működtetett ... GPS ellenőrző rendszer adatainak elemzését is, amely adatokat gyűjtésjel megadása nélkül is 5 perces ciklusokban, a műholdas GPS rendszeren keresztül küldte az ... cég központi adattárolójába. A letöltött adatok átfogó, gépjárművekre és gépjármű vezetőkre is elkülönülő elemzése alapján megállapítható volt, hogy több gépjárművezető esetében az üzemanyag fogyasztással kapcsolatosan visszaélések, indokolatlan üzemanyag fogyás történt. Az adatokat az elemzők kigyűjtötték egy Excel táblázatba, majd a munkáltatói jogkör gyakorlójának utasítására 2 darab vonatkozó képlet, illetve szűrő segítségével kijelölték azokat az eseteket, ahol az 5 perces adatközlési időn belül 5 liternél nagyobb fogyás történt. A mért adatokat összehasonlították a gépjárműszerelvénnyel pontos helyével és a jelküldés időpontjával. Az eredmények, illetve a GPS adatok azt mutatják, hogy ezekben az esetekben az érintett gépjárművek mindegyike álló helyzetben volt, ám a rendszer szerint üzemanyag fogyás történt. A jelentés mellékleteiben ezen eseteket gépkocsivezetőként, járművenként tételesen és részletesen feltüntették, összegezték. Megállapították, hogy a felperes esetében úgy fogyott összesen 449,7 liter gázolaj, hogy a gépjármű állt, de nemcsak az adott pillanatban, hanem előtte és utána is hosszabb időn keresztül.
- [2] A felperes munkaszerződésének .... pontjában foglaltak szerint a munkáltató sérelmére elkövetett anyagi haszonszerzésre irányuló cselekmény, károkozás olyan magatartásnak minősül, amelynek a munkavállaló részéről történő tanúsítása rendkívüli felmondást

(azonnali hatályú felmondást) von maga után. A hivatkozott jelentésből, illetve annak a felperesre vonatkozó mellékletéből megállapítható, hogy magatartása az elemzett időszakban az alperes részére 174.340 forint kárt okozott. Mindezzel pedig megsértette az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, ezért a jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetésének van helye.

- [3] A felperessel szemben büntetőeljárás indult, amelynek során bűnösségét nem állapították meg.

### **A felperes keresete és az alperes ellenkérelme**

- [4] A felperes keresetében az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítását és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Hivatkozása szerint a terhére rótt cselekményt nem követte el, az azonnali hatályú felmondás megalapozatlan.
- [5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

### **Az első- és a másodfokú bíróság ítélete**

- [6] A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.1622018/7. számú ítéletével az azonnali hatályú felmondása jogellenességére tekintettel kötelezte az alperest, hogy fizessen 533.217 forintot és annak kamatát, valamint perköltséget. Rögzítette az alperes illetékfizetési, és állam által előlegezett költség viselésének kötelezettségét is.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdés a) b) pontjára, valamint a 64. § (1) bekezdésére. Hivatkozott továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 163. § (1) bekezdésében és 164. § (1) bekezdésében foglaltakra.
- [8] A bíróság **B... J...** közúti járműtervezés, műszaki, gépjármű-közlekedési műszaki (javítás, karbantartás, járműértékelés), közúti járművizsgálat szakértő és **V... V...** szoftverek, informatikai rendszerek tervezése, szervezése szakértő egyesített igazságügyi műszaki szakértői véleményében megállapította, hogy **B... J...** szakértő 2017. május 2-án helyszíni szemlét tartott, ahol vizsgálta a perben érintett járművel kapcsolatos GPS nyomkövető rendszer pontosságát.
- [9] Rögzítette, hogy a rendszer képes azt megállapítani, ha valamilyen rendellenes üzemanyag-fogyasztás vagy többlet keletkezik a rendszerben. Ennek mértéke azonban a teszt alapján is 99,5 %-os az 1200 literes tartály térfogathoz viszonyítva. Az eltérés azonban mérésenként akár 5 liter is lehet. A GPS nyomkövető rendszert szállító cég 99 %-os pontosságot vállalt. Ez jelen esetben 1 %-os mérési pontatlanságot jelent, ami 12 liter. A teszt alatt ennél

jelentősen jobb eredményt mértek a szakértők, a pontatlanság maximuma 4,7 liter volt. A gyárilag beépített üzemanyagszint mérő csatlakozót azonban könnyen el lehet távolítani, ezáltal a rendszerből bárki (a sofőr távolléte alatt is) képes lehet az üzemanyag eltávolítására, figyelemmel arra, hogy a csatlakozó egy úgynevezett bajonett zárral van rögzítve az üzemanyagtartályhoz. A bíróság a felperes előadásából megállapította, hogy az alperes által beszerelt szondával többször volt probléma.

- [10] A felperes előadásából a bíróság azt is megállapította, hogy amikor a felperes a pótkocsiról „leállt”, akkor az üzemanyagszint változás abból származott, hogy a T csatlakozás az utcán történt, a vontatmányt meg kellett emelni, hogy a vontatórész le tudjon állni a vontatmányról. Be kellett állni az udvarba, ilyenkor pedig az üzemanyagtartályban az üzemanyag mozgott.
- [11] A bíróság kifejtette, hogy az üzemanyagtank töltőnyílása kulccsal zárható, a tankhoz különösebb segédeszköz nélkül hozzá lehet férni oly módon, hogy a bajonettzár segítségével azt elfordítva kiemelhető a gyári mérőműszer. Az így keletkezett lyukon keresztül egy gumicsővel és egy kannával az üzemanyag könnyedén lefejthető, amelyet nem tud zárni a gépkocsivezető.
- [12] Az alperes nem tudta bizonyítani az azonnali hatályú jogviszony megszüntetés okát és indokát. Az alperes által alkalmazott mérőrendszer mutathatott szintkülönbséget, azonban ez nem feltétlenül jelentette azt, hogy tényleges üzemanyag fogyasztás történt a perbeli gépjárműnél.
- [13] A bíróság álláspontja szerint a felperes munkaviszonyának megszüntetése jogellenes volt, ezért az Mt. 82. §-a és az Mt. 69. §-a, valamint 77. §-a alkalmazásával döntött az alperes fizetési kötelezettségéről.
- [14] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.565/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest perköltség fizetésre kötelezte azzal, hogy az állam által előlegezett költséget, illetve kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [15] A másodfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 78. § (1) bekezdésére, 52. § (1) bekezdésére és a 64. § (2) bekezdésében foglaltakra.
- [16] Indokolása szerint a perben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján tény, hogy a gépjárművet a perbeli időszakban kizárólag a felperes használta és vezette.
- [17] A szakvélemény megállapította, hogy a rendszer alkalmas az üzemanyagfogyás mérésének elvégzésére „A rendszerből 12 liternél nagyobb álló helyzetű összesített üzemanyagfogyás valós fogyás, és az biztosan és minden kétséget kizáróan megtörtént” (Mf.21.565/2018/... számú szakvélemény ... oldal). Az azonban nem volt megállapítható, hogy pontosan 449,7 liter gázolaj fogyott, és ezzel 174.340 forint összegű kár keletkezett. A szakvélemény rögzítette, hogy valamennyi üzemanyagot a járműből kifejtettek vagy valamilyen módon eltávolítottak, ennek valós és pontos értéke a

mérési pontatlanság miatt azonban nem volt megállapítható.

- [18] A büntető eljárásban készült, és a jelen per anyagává tett szakvélemény - amelyet szintén **B... J...** igazságügyi műszaki szakértő készített - választ adott arra a kérdésre, mely szerint az üzemanyagszint esését eredményezi-e az, ha a kamionról az utánfutó lekapcsolása érdekében a talpat kieresztik, és így a letalpalás következtében megemelkedik a szerelvény. A szakértő szerint ilyen esetben az üzemanyagszint állását ez pillanatnyi értéken befolyásolhatja, ha az üzemanyagtartály vízszintestől való eltérése jelentősen (minimum 10 %) megváltozik. Ez az eltérés azonban a jármű elindulásakor vissza kell álljon a normál helyzetbe. Ilyen csökkenés, majd újra növekedés a járműkövető rendszerben nem volt megfigyelhető, vagyis ilyen biztosan nem következett be.
- [19] A szakvélemények alapján megállapítható volt, hogy a rendszer megfelelően jelölte meg a mérési hibahatár figyelembevételével az üzemén kívüli fogyást, annak időpontját és helyét.
- [20] Az alperes által a felperes terhére rótt kötelezettségszegés lényeges eleme az volt, hogy a felperesre bízott járműből a megjelölt helyeken és időpontban úgy fogyott üzemanyag, hogy hosszabb ideig állt. A rendelkezésre álló adatok alapján ezek az esetek a felperes lakóhelyénél voltak. A munkáltatónál kialakult rend szerint a sofőröknek módjuk volt a gépjárművet lakóhelyükön leállítani, és a fuvarfeladatra lakóhelyükről indulni.
- [21] Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a felperes ... sorszámú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint ilyen esetben mindig beállt a kamion traktorrésszel saját zárt udvarára.
- [22] Fentiek alapján nem megalapozott az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy az alperes nem bizonyította az azonnali hatályú jogviszony megszüntetés okát és indokát. A munkáltatói intézkedés jogszerűségének vizsgálata során nem az intézkedésben szereplő üzemanyag mennyiségének, illetve a kárösszegnek van döntő jelentősége, hanem annak, hogy a felperes tanúsított-e olyan magatartást, illetve követett-e el olyan kötelezettségszegést, amely miatt az alperestől nem volt elvárható a munkaviszony további fenntartása.
- [23] Az MK 95. számú állásfoglalás alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felmondás indokait az alperes az eljárás során nem változtatta meg.
- [24] A felperes saját nyilatkozata volt, hogy az üzemanyag lopás megakadályozása miatt állt be az udvarába, így maga is tudta, hogy felelősségi körébe tartozott annak megakadályozása, miszerint a gépjárműből az üzemanyag ne tűnjön el. A munkáltatói intézkedésben megfogalmazott lényeges kötelezettségét a felperes igazolhatóan súlyos gondatlansággal megszegte, amikor nem nyilvános helyen, hanem a lakóhelyén történő parkolás során a rábízott fuvarszekélyből igazolhatóan üzemanyag fogyott.
- [25] A felperes a munkáltatója részére az átvilágítás eredményéről történő tájékoztatását követően elfogadható magyarázatot nem adott a történetekre.

- [26] A kötelezettségszegésnél és annak súlya értékelésénél is irányadó az Mt. 52. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt magatartási „zsinórmérték”, amely szerint a munkavállaló a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást köteles tanúsítani.
- [27] A másodfokú bíróság a fentiek alapján az azonnali hatályú felmondást nem találta jogellenesnek, ezért a kereset elutasításáról döntött.

### **A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme**

- [28] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [29] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 206. §-ban, 221. §-ban foglaltakat, valamint az Mt. 64. § (2) bekezdését és 78. § (1) bekezdésében írtakat.
- [30] Felperes álláspontja szerint az alperes által hivatkozott alapadatok, valamint az abból készített Excel táblázat nem alkalmas arra, hogy a megszüntető jognyilatkozat indokának valóságát és okszerűségét alátámassza. A táblázat által rögzített számszaki adatok következetlenek, pontatlanok, objektív módon nem ellenőrizhetők.
- [31] Ezzel szemben a perben egyértelműen bizonyított, hogy több esetben történt álló helyzetben feltételezett üzemanyag fogyasztás úgy is, hogy nem a felperes lakóhelyén zajlott ez, hanem vámudvarban, vagy határátkelő helyen.
- [32] Az alperes által hivatkozott adatok, valamint az abból készített Excel táblázat nem alkalmas arra, hogy a megszüntető jognyilatkozat indokának valóságát és okszerűségét alátámassza.
- [33] Az 1 %-os hibahatár, vagyis a 12 liter alatti fogyasztás nem minősíthető valós fogyasztásnak. Ez a rendszer hibahatár alatti jelzése, nem valós üzemanyagfogyás.
- [34] Hangsúlyozandó, hogy az üzemanyag nem fogyott, a kimutatott eltérés egyértelműen a hibahatáron belüli mérés pontatlansága volt, ennél fogva semmi sem alapozza meg, és nem indokolja az alperes azonnali hatályú felmondását, és nem támasztja alá a felperes személyes felelősségét annál is inkább, mivel a vizsgált időszakban többször is a munkáltató alkalmazottai jelezték, hogy a kamionoknak rossz a szondája, garanciális cserére is sor került.
- [35] A felperes pontosan azért állt be a vontatóval a zárt udvarra, hogy ne történhessen meg ismételten üzemanyaglopás, melynek egyszer már áldozatául esett, és neki kellett megtérítenie a hiányzó ellenértéket. Mivel jelen esetben nem történt üzemanyag felhasználás, csak a mérőrendszer az elfogadott hibaszázalékon belül küldött mérési adatokat. A felperes elővigyázatos és felelős magatartását a terhére értékelni téves, nyilvánvalóan és kirívóan

okszerűtlen mérlegelés.

- [36] Sem a súlyos gondatlanság, sem az üzemanyag fogyás nem igazolható, és nem valósult meg, így a másodfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás téves, a rendelkezésre álló bizonyítékokból levont következtetés kirívóan és nyilvánvalóan okszerűtlen. A felperes munkaviszonyának azonnali hatállyal történő megszüntetése jogellenes volt, annak az alperes nem adta valós indokát, okszerűségét nem bizonyította.
- [37] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [38] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [39] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [40] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felvett bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [41] A Kúria következetes ítélkezési gyakorlata értelmében a Pp. 206. § (1) bekezdésére való hivatkozás kizárólag abban az esetben eredményezheti a felülvizsgálati kérelem alaposságát, amennyiben a jogerős ítéletben megállapítható tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére újabb egybevetésre nincs jogi lehetőség (BH2012.173.; Mfv.I.10.546/2018/5.).
- [42] A perben eljáró másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése során nyilvánvalóan és alapvetően téves következtetésre nem jutott, ezért a felülvizsgálati kérelem jogszabálysértés megállapítására nem adott módot. A törvényszék a bizonyítékokat helytállóan értékelte, a lefolytatott bizonyítás eredményeként helyesen állapította meg a tényállási elemek egyenkénti és együttes vizsgálata alapján, hogy az azonnali hatályú felmondás nem jogellenes.
- [43] A másodfokú bíróság döntése meghozatalakor helytállóan indult ki abból, hogy a gépjárművet a perbeli időszakban kizárólag a felperes használta, így az üzemanyag mennyiségében jelentkező eltérésért is őt terheli a felelősség.
- [44] Az egyesített **I... M... Sz...** vélemény szerint (Mf.21.565/2018/...) a felperes által okozott kár mértéke nem állapítható meg. Azonban

„az igen, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján valamennyi üzemanyag a járműből „kifejtésre”, vagy valamilyen módon eltávolításra került, ennek valós és pontos értéke 12 liternél kisebb mért állóhelyzeti fogyasztás esetén mérési pontatlanságnak tekintendő. Az ennél nagyobb fogyasztás minden kétséget kizáróan megtörtént, viszont annak pontossága literben nem határozható meg” (... oldal ... bekezdés). Ugyanakkor a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.401/2017/... sorszámú jegyzőkönyv mellékleteként csatolt irat alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesnél 2014. június 3-a és október 27-e közötti időszakban 12 alkalommal történt olyan üzemanyag csökkenés, amely meghaladta a hibahatárt. A megállás helye valamennyi esetben **S...**, **Sz...** utca ... szám alatt volt, amely a felperes lakóhelyéhez köthető.

- [45] A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szakvélemények alapján a rendszer megfelelően rögzítette a mérési hibahatár figyelembevételével az üzemén kívüli fogyasztást, annak időpontját és helyét. Ebből következően pedig az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy bizonyította az azonnali hatályú jogviszony megszüntetés okát és indokát. Ezzel szemben felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti kötelezettsége ellenére perbeli tényállításait kétséget kizáróan nem igazolta.
- [46] Minderre figyelemmel a törvényszék érdemben helyes döntést hozott, a munkáltató intézkedésének indokolása valós volt és okszerű. A felülvizsgálati kérelem jogszabálysértés megállapítására nem adott módot, ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

## **Záró rész**

- [47] A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapult, amelynek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg.
- [48] A pervesztes felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért az illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. és 14. §-a értelmében az állam viseli.

, 2020. február 19.

**. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró Dr. Gál Attila s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő